

Water uit de rots

Periodethema: in de woestijn
Exodus 17

VOORAF

De Heere heeft Zijn volk Israël verlost uit Egypte. Maar zij zijn nog niet in het beloofde land. Keer op keer worden de Israëlieten bepaald bij de ontberingen van de woestijn. Dat de lange reis niet zonder gevaren is, merken we ook deze keer. Toch laat de Heere Zijn volk in de woestijn niet in de steek.

a. Water uit de rotsteen (Ex. 17: 1-7)

UITLEG VAN DE TEKST

Het volk Israël laat de woestijn Sin achter zich en reist in de richting van de Sinai. Per dag zal zo'n vijftig kilometer worden afgelegd. De laatste stopplaats, voordat zij bij de berg Sinai aankomen, is Rafidim. Daar wordt het volk opnieuw beproefd. Er is geen drinkwater. Dan blijkt dat de les die God het volk wilde leren met de kwakels en het manna door het volk alweer is vergeten. Opnieuw blijkt dat er geen vertrouwen in de Heere is. Ze twisten zelfs met Mozes en eisen dat hij hen water geeft. Opnieuw is het leiderschap van Mozes inzet van hun geruzie. Mozes wordt verantwoordelijk gehouden voor het feit dat zij dorst hebben. De situatie is dusdanig dat Mozes bang is dat hij gestenigd zal worden. In deze situatie kan Mozes alleen nog maar de Heere aanroepen. De Heere geeft hem daarop de opdracht samen met enkele oudsten van het volk voor het volk uit te gaan. Zijn staf moet hij in zijn hand houden. Die staf is het teken dat God op een wonderlijke manier zal helpen, zoals Hij dat ook in het verleden d.m.v. die staf heeft gedaan. Als Mozes bij de berg Horeb aankomt, zal de Heere voor Mo-

zes gaan staan. Dat wil hier zeggen dat Mozes in de Naam van de Heere zal handelen. God Zelf verleent Mozes kracht om te handelen. Als Mozes dan ook in Gods Naam op de rotssteen slaat, zal er water uitkomen. De plaats waar dit wonder gebeurt, krijgt twee namen: Massa en Meriba. Deze namen betekenen 'verzoeking' en 'twist'. Deze plaatsen zullen blijvend herinneren aan de houding van het volk, maar ook aan de niet aflatende trouw van de Heere.

TER OVERWEGING

Een tweetal zaken dienen in de vertelling uitgewerkt te worden:

1. we zullen in de toespitsing van deze geschiedenis niet heen kunnen om het feit dat mensen zo gemakkelijk in opstand komen tegen de Heere, terwijl waar de Heere vertrouwd wordt op Zijn Woord, er wonderen kunnen worden verwacht.
2. vanuit dit gedeelte kan de lijn worden getrokken naar de Heere Jezus. Paulus laat de steenrots het beeld van Christus zijn (1 Kor. 10: 4). Zoals het volk Israël op een heel bijzondere manier drinken ontving, zo wordt ons op een heel bijzondere manier het water des Levens aangeboden. Als zondagschoolleiding hebben we stem te geven aan de woorden van Christus: 'Zo iemand dorst heeft die kome tot Mij drinke.'

b. De strijd met Amalek (Ex. 17: 8-16)

UITLEG VAN DE TEKST

Onverwacht doemt een nieuwe vijand op: het volk van de Amalekieten (vers 8). De Amalekieten zijn

nakomelingen van Ezau (zie Gen. 36: 16). Zij zijn dus eigenlijk een broedervolk van Israël. Op laaghartige wijze vallen zij Israël aan. Uit Deut. 25: 17-19 weten we dat zij wachten met hun aanval totdat Israël moe en mat is geworden van de uitputtende reis. Bovendien vallen de Amalekieten onverhoeds van achteren aan. Vooraan lopen de sterkste mannen; achteraan de zwaksten van het volk, zoals de ouderen en de vrouwen met kleine kinderen. De ongelijke strijd lijkt bij voorbaat verloren voor Israël. Toch roept Mozes Jozua als opperbevelhebber van de strijdbare mannen. Jozua moet de strijd aanbinden tegen de sluwe en meedogenloze vijand (vers 19). Ondertussen zal Mozes bovenop de nabijgelegen heuvel gaan staan. Daar kan hij alles zien, daar kan hij het volk en Jozua bemoedigen, daar kan hij allermeeft als voorbidder voor het volk de Heere aanroepen. Zoals Mozes het heeft gezegd, gebeurt het ook. Terwijl Jozua de strijd begint, beklimt Mozes de heuvel. Aäron en Hur lopen met hem mee (vers 10). Bovenop de heuvel blijft Mozes staan. Hij heft zijn hand met daarin zijn staf omhoog. Dan gebeurt het wonder: Israël raakt aan de winnende hand. Maar als Mozes na verloop van tijd zijn hand laat zakken, is Amalek weer de sterkste (vers 11). Mozes moet zijn handen omhoog houden naar de hemel, als teken van volstrekte afhankelijkheid van de Heere: 'mijn hulp is van de HEERE alleen...' Ondertussen gaat de strijd nog steeds door. Mozes' handen worden zwaar als lood. Hij houdt het niet langer vol. Hoe moet dit goed gaan? Zal de vijand dan toch slagen in zijn boze opzet? Als Mozes zijn armen niet langer omhoog kan houden, komen Aäron en Hur hem te hulp. Zij zorgen voor een steen waarop Mozes kan gaan zitten. Ook ondersteunen zij Mozes' armen. Beiden houden een van zijn armen in de hoogte. Zo blijven Mozes' handen de hele dag naar de hemel wijzen, zelfs totdat de zon ondergaat (vers 12). Zo geeft God Zijn volk de overwinning (vers 13). De Israëlieten mogen niet vergeten wat er is gebeurd. Mozes krijgt opdracht van de Heere om alles van de laaghartige aanval van Amalek op schrift te stellen. De Heere vervloekt de Amalekieten om wat zij hebben gedaan. Hij zal hen verdelgen van de aarde. Uit dankbaarheid voor de wonderlijke verlossing bouwt Mozes een altaar voor de Heere. Het altaar krijgt de sprekende naam 'Jehova Nissi', dat wil zeggen: 'de HEERE is mijn Banier' (vers 14-16).

TER OVERWEGING

Het verdient aanbeveling een aantal zaken verder uit te werken:

1. het volk Israël wordt in de woestijn aangevallen door Amalek. Ook de Kerk heeft te maken met aanvallen van de vijand. Daarbij kunnen we denken aan de aanvallen van de duivel en de geestelijke boosheden in de lucht (zie Ef. 6). Daarbij

heeft de duivel slechts één bedoeling: onze ondergang.

2. De Amalekieten weten de aanval goed te plannen. Zij vallen het volk pas aan wanneer het vermoeid is en geen gevaar verwacht. Bovendien vallen zij het volk aan in de rug. De duivel zoekt ook onze zwakste plekken op. Wees gewaarschuwd! Maak ook de kinderen alert op de listen van de satan, liefst zo concreet mogelijk.
3. Wij zijn tegen de duivel niet opgewassen, evenmin als Israël tegen Amalek. Maar de Heere is wel sterker dan de duivel. Aan het kruis heeft de Heere Jezus de kop van de slang vermorzeld. Voor ons is de duivel niet bang, maar voor Christus wel. Onder Zijn hoede ben je veilig.
4. In de strijd tegen Amalek leert de Heere ons iets van de kracht van het gebed. In eigen kracht delen we het onderspit. Zonder gebed geen overwinning. Maar in de weg van het gebed krijgt het volk van God de overwinning. In het gebed zoekt een hulpeloze het bij de Almachtige, Die Zijn hulp en bijstand bewijst aan allen die hun hulp zoeken bij Hem. Spoor de kinderen indringend aan tot gebed in de geestelijke strijd tegen de aanvallen duivel, de verleidingen van de wereld en de zondige verlangens van je eigen hart.
5. In Rafidim wordt Amalek al wel verslagen, maar nog niet voorgoed. Zo is het ook met de duivelse vijand. Christus heeft hem wel verslagen, maar je kunt nog heel wat last hebben van zijn listen en lagen. Maar dit is de troost voor allen die de toevlucht nemen tot de Heere Jezus: al Gods vijanden zullen vergaan.

GELOOFSLEER

In deze geschiedenis zien we iets van Gods Vaderlijke zorg voor Zijn volk Israël. De Heidelbergse catechismus spreekt over Gods zorg voor Zijn kinderen in vraag en antwoord 26: 'wat gelooft gij met deze woorden: 'Ik geloof in God den Vader, den Almachtige, Schepper des hemels en der aarde?' 'Dat de eeuwige Vader van onze Heere Jezus Christus, Die hemel een aarde, met al wat erin is, uit niet geschapen heeft, Die ook door Zijn eeuwigen raad en voorzienigheid ze nog onderhoudt en regeert, om Zijns Zoons Christus' wil mijn God en mijn Vader is; op Welken ik alzo vertrouw, dat ik niet twijfel of Hij zal mij met alle nooddrift des lichaams en der ziel verzorgen, en ook al het kwaad, dat Hij mij in dit jammerdal toeschikt, mij ten beste keren; dewijl Hij zulks doen kan als een almachtig God en ook doen wil als een getrouw Vader.'

Daarnaast laat het gebed van Mozes ons zien hoe belangrijk en krachtig het gebed is. Het is, zoals vraag en antwoord 45 van de Heidelbergse Catechismus laten zien, *het voornaamste stuk van de dankbaarheid*. Wat wij mogen bidden staat in vraag en antwoord 118: 'wat heeft ons God bevolen van

Hem te bidden? 'Alle geestelijke en lichamelijk nooddrift, welke de Heere Christus begrepen heeft in het gebed, dat Hij ons Zelf geleerd heeft.' Hierna volgt het Onze Vader. Het kan mooi zijn om het Onze Vader met elkaar te bespreken en het vervolgens het tijdens de afsluiting met elkaar te bidden of te zingen.

